

ORSHANSKYI L., NYSHCHAK I., PAVLOVSKYY Y., MATVISIV Y., ULYCH A. The role and significance of computer graphics in the process of professional formation of future teachers of labor education.

The article explores the didactic potential of computer graphics, clarifies its role and importance in the process of professional training of future teachers of labor training.

Systematic methodical work of students with computer graphics enables: formation of practical skills and abilities of artistic-creative, drawing-graphic and design-technological activity; activation of cognitive processes of personality (perception, feeling, memory, thinking); development of creative abilities of future specialists; deepening of sensory cognition, positive emotions; aesthetic perception of students of the surrounding reality; intensification of the educational process.

Strengthening the role and importance of computer graphics for the professional development of future teachers of labor education is possible through compliance with a set of pedagogical conditions aimed at: 1) intensification of research and creative activities of students, stimulating the development of creative personality traits mental processes of personality, involvement of students in solving problem situations that require activation of intellectual and emotional experience, setting students educational and creative tasks that require imaginary (virtual) experiment); 2) the formation of a positive emotional mood of the subjects of study (organization of various types and forms of artistic and design activities of students; creating problem situations; using the method of comparative analysis of the obtained solutions; creation in the classroom (computer class) atmosphere of creative cooperation); 3) stimulating creative self-realization of students (involving students in artistic and creative activities aimed at consistent mastery of visual and expressive capabilities of basic tools of computer graphics and the formation of ideas about the main stages of the creative process; students' orientation to solve educational and creative tasks practical direction).

Key words: information and communication technologies; computer graphics; professional training; work training.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-153.2022.13>

УДК 781.7:784.66

Попович Н. М., Китенко Ю. С., Цзи Чжидань

НЕОЛІБЕРАЛІЗМ ЯК ЕПОХА НОВОГО ПРОЯВУ ТРАДИЦІЇ У ПОШУКУ ВЛАСНОГО СТИЛЮ ВИКОНАВЦІВ СУЧASНОЇ FOLK MUSIC

Епоха неолібералізму в інформаційному суспільстві обумовлена специфікою останнього, в якому саме інформація та комунікативність стають домінантними ознаками. Таке суспільство зорієнтоване на отримання інформації не лише про себе, а й про навколошине середовище та особистість, яка має гнучко адаптуватися до нього. Особливо великий вплив має інформаційний простір на формування ціннісних структур свідомості молодої людини.

У статті охарактеризовано стиль сучасних виконавців нового покоління folk music як самостійну форму комунікацій XXI століття та пошук нового прояву Традиції. Виокремлено його визначальні риси, серед яких: індивідуальність, колективність, мікстова природа, усність та порушення канону. Тенденція сценічного втілення folk music широко відчиняє браму сучасності. Зараз чи не кожен другий виконавець звертається у своїй творчості до мотивів народної пісні, навіть ті, чий стиль не має нічого спільного з folk. Сучасна популярна музика своїм спрошенням підсвідомо тяжіє до народних пісень, адже будеться за тим самим принципом, що і давні обрядові пісні – вузький діапазон і багато повторів. Поясненням цього є, мабуть, те, що еволюція не відходить від традиції, навіть із втіленням у різні форми.

Аналіз творчого доробку українських *folk* гуртів “Фолькнери”, “Опика”, “Go_A” та китайських виконавців підтверджує, що синтезування етніки з сучасним аранжуванням може мати окреме місце в системі напрямів популярної музики і сприяти формуванню цікавого музичного контенту з національним забарвленням. Входження української музики до світового музичного контексту обумовлене новаторським підходом вітчизняних музикантів, їх унікальною творчою позицією та пошуком шляхів репрезентації своєї культури.

Ключові слова: *folk music*, *folk* виконавці, неолібералізм, традиція, стиль, музична культура.

Епоха неолібералізму в інформаційному суспільстві обумовлена специфікою останнього, в якому саме інформація та комунікативність стають домінантними ознаками. Таке суспільство зорієнтоване на отримання інформації не лише про себе, а й про навколошнє середовище та особистість, яка має гнучко адаптуватися до нього, включаючи будь-які виклики економічного, соціального, духовного, екологічного характеру. Особливо великий вплив має інформаційний простір на формування ціннісних структур свідомості молодої людини, оскільки саме від цих людських характеристик не в останню чергу залежить збереження життя на планеті, примноження інтелектуально-духовного потенціалу людства, а також його позитивної творчої енергії.

Незважаючи на численність наукових розвідок з цієї проблематики (зокрема, роботи В. Андрущенка, В. Баранівського, В. Беха, С. Клепка, В. Кременя, В. Лутая), цей аспект не отримав достатнього опрацювання. У наукових розробках Б. Гершунського, І. Зязюна, С. Клепка проблема розглядається з погляду філософії освіти через категорії суб'єкта, цілісності, діалогу, саморозвитку, свободи. Науковий пошук В. Бутенка, І. Карпенко, Л. Коваль, Н. Ничкало, Л. Паньків, Г. Падалки, О. Рудницької, О. Хижної, О. Шевнюк, О. Щолокової дали поштовх новому етапу наукових досліджень у галузі мистецької освіти в Україні, який сприяє становленню методології мистецької освіти як вчення про закономірності, принципи і методи пізнання і перетворення дійсності засобами мистецтва в особистісно зорієнтованому культурно-освітньому середовищі.

Головною проблемою в пошуках нової форми соціальності є поєднання, збалансованість індивідуального і соціального начал: пошук гармонійного сполучення потреб, що зросли, і вимог особистості, які визначаються посиленням самостійності – з одного боку, і “нормативно-ціннісним каркасом” соціальних інститутів – з іншого. Традицією і зростанням інноваційних тенденцій, креативності. Водночас, друга тенденція змін соціальної сфери – фрагментація учасників соціального процесу, зростання числа соціальних груп, створених через різного роду підстави і за різними ознаками, веде до “дисфункціональної розмаїтості”. Інакше кажучи, соціальний порядок, заснований на подібного роду “поліморфізмі”, або “кроскультуралізмі”, супроводжується в епоху неолібералізму різnorідністю соціального складу, що розмиває ціннісний каркас, настільки необхідний будь-якому соціальному організму. Головне функціональне призначення “соціальних якорів” – зімкнення, інтеграція людей, визначення загальних “життєвих сенсів”, втрачає

свою підставу в занадто плюралістичному інституціональному середовищі. На думку О. Хижної та А. Ленд'єл-Сяркевич, "Некласична парадигма мислення, філософії та науки відхиляється від категорії змістовності й орієнтується на процедурність і закономірність осягнення явищ світу. Тому розуміння світу, буття і сутності людини, її життєві стратегії формують різну методологію експлікації змісту і стає "сумісним з музикою як феноменом та евристичною моделлю.

Категоричний дискурс опрацьовується як процедурність, тривалість і плинність буття в особистісному та універсальному вимірі автором фундаментальної онтології Мартіном Гайдеггером. Метафізичні проблеми цілого і частини, дійсне і потенційне, сутність і уявлення знаходять адекватні втілення та ілюстрації у філософській аналітиці феномена музики. Тому семантичні одиниці, зафіксовані в поняттях, схемах і типологіях репрезентують зміст явища, що має онтологічно-часовий вимір. Раціональне знання здійснюється як постфактум щодо швидкого розвитку існування світу. Музика, навпаки, актуальна своєю процедурністю, діалектикою цілого, а частина органічна для природи музичних явищ. Тому в онтологічному аспекті музика є ілюстрацією гайдеггерівської аналітики "Dasein" (Буття) [6, с. 76].

Із сказаного вище можна вивести дві тези: по-перше, становлення постіндустріального суспільства супроводжується індивідуалізацією суспільного процесу, що не заперечує, а підсилює значення соціальної групи – "соціального якоря". В цьому плані корпоративна структура взаємодії не зазнає істотних змін, ґрунтуючись як і раніше на трьох складових елементах: особистість, група, держава. По-друге, це зміна інституціональної організації зацікавлених груп, що губить корпоративні риси колишньої централізованості, ієрархічності. Замість цього вона здобуває риси більшої плюралістичності, що пов'язано зі зміною характеру соціальних груп, які гублять класову, професійну основу.

Мета статті – характеристика стилю сучасних виконавців нового покоління folk music у художній практиці та гуманітарній науці як унікальної та самостійної форми комунікації ХХІ століття.

Тенденція сценічного втілення folk music широко відчиняє браму сучасності. Зараз чи не кожен другий виконавець звертається у своїй творчості до мотивів народної пісні, навіть ті, чий стиль не має нічого спільного з folk. Цікавою є думка львівського етномузиколога Л. Лукашенко про те, що сучасна популярна музика своїм спрощенням підсвідомо тяжіє до народних пісень, адже будується за тим самим принципом, що і давні обрядові пісні – вузький діапазон і багато повторів. Поясненням цього є, мабуть, те, що еволюція не віходить від традиції, навіть із втіленням у різні форми [2].

У 2014 році, після Революції Гідності, розпочинається хвиля нового українського фольку, яку активно почали розвивати музиканти, що експериментували з народною музикою. Зупинимось на виконавцях, які дійсно створюють якісний музичний продукт, і шляхом переосмислення фольклору, прагнуть відродити неактуальні серед молоді теми історичного та культурного минулого, встановити мистецьку комунікацію між поколіннями та століттями.

Як зазначає С. Грица, “трансформація фольклорного зразка відбувається за принципом метонімії, тобто щоразу іншого вираження тієї ж ідеї, теми, сюжету за допомогою відмінних лексичних, музичних та інших засобів під впливом просторово-часового руху твору і відмінних модусів мислення середовищ, де твір адаптувався” [1].

Зачаровує своїм автентичним звучанням київський етно гурт “Фолькнери”, створений подружжям у 2009 році. Оригінальність своєї музики учасники вбачають у поєднанні альтернативних та етно стилів, модерно-драйзових ритмів з фольклором. Неординарні музичні інструменти, мікс автентичного співу з фрі-фольковим аранжуванням та елементи світової етніки – все це складає своєрідний та яскравий стиль гурту.

Також гурт відомий своїми веломандрівками Україною та світом, в яких здійснює етнографічну діяльність. У 2010 році навіть був започаткований культурний проект “Двоколісні хроніки”, мета якого пошук рідкісного давнього фольклору народів світу та популяризація його зразків. Ця велика мандрівка здійснювалась виключно на велосипедах. Результатом подорожей стали три фільми “Мармурове кільце” (матеріал з України, Туреччини, Румунії та Болгарії), “Країна скарбів” (мандрівка Україною; було записано понад 600 унікальних пісень) та “Від Карпат до Апеннін” (мандрівка Європою; записані польські, лемківські, словацькі, бойківські пісні), кожен з яких отримав цілий ряд нагород.

2014-й став роком виходу дебютного альбому гурту – “Корисні речі”. Альбом складається з 13 композицій, матеріал до яких був зібраний музикантами під час експедиції “Країна скарбів”. Сюди увійшли такі відомі пісні “Випливало утєння”, “Панночка”, “Ой летіло помело”, “Карчата”, “Весна красна” та інші.

У 2018 “Фолькнери” випустили альбом “Son”, стилістика якого вражає експериментами. Музиканти відносять альбомом до напряму етно ф’южн. Містичка та традиційність, енергії минулого та сучасного поринають у вібрації ритмів 9 таємничих композицій, серед яких “Косарі”, “Ой рано”, “Синку”, “Вібрації”, “Іванко” та інші. “В треках альбому звучать, наприклад, дощ в Катманду, птахи в австралійській глухомані, отара овець з пастухами в Молдові та багато іншого. Також ми використали й екзотичні інструменти, такі як японське тайшо-кото чи непальський барабан мадал. Водночас, як і раніше, в основі кожного треку у нас залишається українська пісня”, – коментує саунд-продюсер та аранжувальник Володимир Муляр [7].

“Фолькнери” мають офіційні відеокліпи на такі роботи: “Випливало утєння”, “Розова-бєръозова”, “Сальвія”, “Ра”, “Іванко” та “Карчата”. Найпопулярнішим серед них став відеокліп на пісню “Карчата”, який набрав більш ніж 2 млн переглядів на YouTube. За час свого існування гурт виступив у 18 країнах світу. Нещодавно, у 2021 році “Фолькнери” дали сольний концерт у єгипетському містечку Дахабі, де познайомили тамтешню публіку з давніми українськими піснями в супроводі непальського барабану та японського тайшо кото.

Варто згадати й досить оригінальний проект “ONUKA”, який у 2013 році

створило подружжя музикантів Євгена Філатова та Наталії Жижченко. Назва гурту – це присвята дідусеві співачки Олександру Шльончику, видатному чернігівському майстру музичних інструментів, який займався відродженням та збереженням українських духових інструментів. Творчість гурту базується на авторських текстах та електронному звучанні із використанням давніх етнічних інструментів. “До них входять бандура, барабан, клавішні, два тромбони, цимбали, валторна, а іноді навіть трембіта, і це все в гармонічному поєднанні з електронними семплами” [3]. Окрім цього вокалістка гурту сама грає під час виступів на перкусійних інструментах, окарині, зозульці чи омнікорді.

“ONUKA” має три студійні альбоми: “ONUKA”, “Mozaïka”, “Kolir” та два мініальбоми “Look”, та “Vidlik”. Перший студійний альбом було створено у 2014 році. Він складається з десяти композицій українською та англійською мовами, серед яких відомі “Misto”, “Intro”, “Zavtra”, “Look” та інші. Як говорить сама співачка “Загалом платівка вийшла мінімалістичною та аскетичною. Без зайвих літер та зайвих нот. Нею я хотіла продемонструвати слухачам те, як українські народні інструменти та мова можуть звучати не звично та по-іншому” [8].

Одним з найвідоміших з мініальбому “Vidlik”, що присвячений аварії на Чорнобильській АЕС, є його однайменний трек в основу якого закладене звучання старовинного музичного інструменту бугай, що повністю вибудовує басову лінію всього твору.

Другий альбом “Mozaïka” був представлений публіці у 2018 році. Альбом складається з 10 композицій, які за словами гурту є окремими уламками єдиного цілого. Серед них відомі “Vsесvit”, “Golos”, “Animal”, “Strum”, “Arka”, “Хто” та інші.

Третій альбом “Kolir” вийшов минулого року. Це гармонійне поєднання бандури, цимбал та електронних бітів. Альбом складається з 10 треків, що мають свій колір, це – “Сеанс”, “Vступ”, веснянка “Zenit”, в якій використане звучання дримби та трембіти з платівок дідуся вокалістки, “Xashi”, “Ту”, “Son”, “Guma”, “NaSamoti”, “23:42” в основі, якої колискова “Ой, ходить сон” та пісня “Uayvy”, що є спільною роботою з гуртом “ДахаБраха”. Музика гурту “Onuka” має прихильників не лише в Україні, а й за її межами. У 2019 році відбувся великий гастрольний тур містами КНР та країнами Північної Америки.

Цікавим прикладом є застосування китайського народного духового інструменту “суона” у творчості сучасної китайської виконавиці Лю Венвень у виконанні “Сотня пташок Чаофен”. Суона – це китайський дерев’яний духовий інструмент (прародич гобоя). Ще у третьому столітті нашої ери суона була привезена зі Східної Європи та Західної Азії з відкриттям Шовкового шляху. Вона походить зі світової сім’ї дерев’яних духових інструментів. Після тисячолітнього розвитку духовий інструмент суона став унікальним тембром, репрезентативним національним духовим інструментом у КНР. Звук суони величний. Корпус трубки виконаний переважно з рожевого та сандалового дерева, маєконічну форму. Подвійна тростина, зроблена з очерету, з’єднана з дерев’яним корпусом трубки через мідний сердечник, а мідна чаша обшита по

нижньому краю. Клавіатура суона має напівтонові та високі клавіші, які розширяють діапазон та збільшують виразність інструменту. На півдні КНР це один із “восьмитонових” музичних інструментів. У провінціях Хенань та Шаньдун його називають трубою. Традиційно суона супроводжує класичні пісні, такі як Байняо Чаофен і Західний Хенань Two Eight Banban. У минулому суона переважно використовувалася у супроводі колективів народної барабанної музики, місцевої народної творчості та опери. Після безперервного вдосконалення цей інструмент перетворився на традиційну суону та клавішну суону. Виконавці на суоні злагатили ігрові навички та покращили виразність звучання інструменту. Суона стала прекрасним сольним інструментом, а також її різновиди використовуються в оркестрах національних музичних інструментів.

Серед сучасних китайських виконавців любов’ю публіки користується китайський співак Тенгер. Його хіт “Paradise” не лише дозволив публіці відчути красу степів Внутрішньої Монголії, але зміг також передати глибоке кохання Тенгер до своєї Батьківщини. Тенгер поєднує характерний метод і стиль співу, тонку вокалізації національної вокальної музики та унікальну художню концепцію монгольських народних пісень. Він дуже ніжний і ліричний, надзвичайно пристрасний та шокуючий.

Популярністю серед молоді в Китаї користується жіночий гурт “S.H.E”, а також група “Face”, які здобули гучну славу на музичному фестивалі “Summerofthe Band” (2019). Це молодий і потужний гурт у стилі рок-музики. Співаки Чен Хуей, Ло Ці підкорили слухачів піснею “OdetJoy”.

Чи не найпопулярнішим в минулому році в Україні став гурт “Go_A”, який своїм “Шумом” наробив галасу на всю Європу і підкорив серця мільйонів слухачів з усього світу. Тогочі гурт став представником від України на пісенному конкурсі “Євробачення”, де увійшов у п’ятірку кращих. Факт про те, що на сцені Євробачення звучала народна пісня, як наголошує Л. Лукашенко, свідчить про зростання культурного розвитку нашої країни, усвідомлення цінностей та багатства такого великого пласти, як національний фольклор.

Стіль “Go_A” – етно-техно. У своїх композиціях вони використовують народну манеру співу, фольклорний текст, народні мелодії, або типові їм інтонації. Репертуар гурту складається переважно з авторських пісень з електронним супроводом, проте, в композиціях також присутнє цитування першоджерела – “Соловей”, “Шум”, “Жальменіна”, “Рано-раненько”. Не обійшлося, звичайно ж, і без народного інструментарію – родзинкою звучання є сопілка, що виконує контрапунктичну лінію, неодноразово використовується австралійське діджеріду, африканські барабани, гітара, дримба.

У 2016 році гурт випустив дебютний альбом “Іди на звук”, що містить 10 композицій: “Веснянка”, “Сонце”, “Іди на звук”, “Вогні”, Намалюй” та інші.

У 2020 році гурт переміг у Національному відборі Євробачення з піснею “Соловей” і мав представляти Україну в Роттердамі, але через пандемію конкурс було перенесено на наступний рік. Композиція “Соловей” була написана за мотивами народної пісні з Київщини. Самі музиканти кажуть, що “у

нацвідборі на Євробачення перемогли не Go_A. Переміг український фольклор” [9]. Цікаво, що гурт “Go_A” стали першими з представників від України на Євробаченні, чия пісня була виключно українською мовою.

Справжнього фурору наробила друга пісня – “Шум” (адже за умовами конкурсу, пісня мала бути іншою), в основу якої покладена стародавня українська гаївка. Виступ гурту – це цілий обряд, в якому поєдналася магія двох світів. “Постановники художньо зобразили універсальну космічну енергію, не вдаючись до традиційних візуальних етнічних орнаментів української культури, орієнтуючись на широку міжнародну аудиторію. Елементом обрядової традиції є танець з використанням сопілки та бубнів. Після символічного пробудження природи постає сезон весняної посівної, двоє учасників висипають з долонь зерно в мішки. Відновлена енергетика природи повертає глядачів до значення базових цінностей життя, сили духу, екосистеми суспільних стосунків” [4]. Пісня стала настільки відомою, що зараз займає перші місця у світових музичних чартах, і увійшла у трійку найпопулярніших пісень за всю історію Євробачення. І знову ж таки це новий рекорд для України. В соцмережах можна побачити безліч каверів на “Шум” від людей із всього світу. Багатьох слухачів завдяки цій пісні почала цікавити українська фольклористика, з'явилася мода на заплітання “шума” (стародавнього ритуального танцю, що уособлює пробудження весни). Цього року гурт “Go_A” відправляється в гастрольний тур містами Європи, окрім цього вони є постійними учасниками різноманітних міжнародних фестивалів.

Отже, характеристика творчості виконавців folk music показала, що незвичне полістилічне звучання зразків пісенного фольклору є популярним явищем у світовій музичній культурі, яке дедалі більше набуває свого розквіту. Входження української музики до світового музичного контексту обумовлене новаторським підходом вітчизняних музикантів, їх унікальною творчою позицією та пошуком шляхів репрезентації своєї культури.

Таким чином, виокремимо характерні риси виконавців, які шукають власний почерк у різноманітті сучасної folk music:

- **колективність**, що проявляється як етніка та є семантичним знаком у характеристиці цього явища;
- **індивідуальність** у вираженні репрезентанта творчості, тобто певного колективу чи виконавця. Авторство музики присвоюється, навіть, якщо репрезентант не є автором, адже при виконанні фрагментів етнографічних записів виконавцями не завжди вказуються джерела;
- **усність**, що часто іде пліч-о-пліч з письмовою практикою, але обов’язковою є хоча б наявність аудіальної фіксації;
- **порушення канону**, адже фольклор є канонічним видом мистецтва, в той момент, як в основі пошуків сучасних виконавців лежить експеримент, бо використаний матеріал не є аутентичним, а перетвореним. Це пояснює взаємодію етніки з роком, джазом та популярною музикою, що порушує канонічність фольклору і створює експеримент;
- **мікстова природа** – сучасне виконавство постає як мікс різних типів музичної творчості.

Використана література:

1. Грица С. Трансмісія фольклорної традиції: Етномузикологічні розвідки. Київ-Тернопіль : “Астон”, 2002. 236 с.
2. Лукашенко Л. Весільні наспіви Північного Підляшшя (До питання типології). Волинь філологічна : Текст і контекст / Західнополіський діалект у загальноукраїнському і всеслов’янському контекстах. Луцьк, 2007. Вип. 4. С. 306-322.
3. Манько С. Б. Полістилістичність естрадного вокального мистецтва на початку ХХІ ст. (на прикладі українських сучасних артистів). *Культура України*. 2017. Вип. № 57. С. 232-240.
4. Півфінал Євробачення-2021: виступ Go_A та вихід у фінал HALLO, Євробачення. Суспільне | Новини (uk). Процитовано 2021-05-21.)
5. Andreiko O., Savchenko R., Vasilenko L., Khizhna O., Savchenko Y. (2019) Creative Cooperation of Subjects of the Educational Process in the Context of Musical Activity. Journal of History Culture and Art Research (ISSN: 2147-0626) Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi . Vol. 8, No. 1, March. 2019.
6. Khyzhna O., A. Lendel-Sarkevich A. (2018) Peace Education as Arts Education: In Search of New Strategies. *Philosophy and Cosmology*, Volume 21 The Academic Journal ISSN 2518-1866 (Online), ISSN 2307-3705 (Print) Web of Science.
7. URL : <https://notatky.com.ua/folknery-son/>
8. URL : <https://notatky.com.ua/onuka-debyutnyj-albom/>
9. URL : <https://tabloid.pravda.com.ua/person/5e5cc49a82c51/>

References:

1. Hrytsa S. Transmisiia folklornoi tradytsii: Etnomuzykolohichni rozvidky. Kyiv-Ternopil : “Aston”, 2002. 236 s.
2. Lukashenko L. Vesilni nasipyv Pivnichnoho Pidliashshia (Do pytannia typolohii). Volyn filolohichna : Tekst i kontekst / Zakhidnopolskyi dialekt u zahalno-ukrainskomu i vseslov’ianskomu kontekstakh. Lutsk, 2007. Vyp. 4. S. 306-322.
3. Manko S. B. Polistylistichnist estradnoho vokalnoho mystetstva na pochatku ХХІ st. (na prykladi ukrainskykh suchasnykh artystiv). *Kultura Ukrayny*. 2017. Vyp. № 57. S. 232-240.
4. Pivfinal Yevrobachennia-2021: vystup Go_A ta vykhid u final HALLO, Yevrobachennia. Suspilne | Novyny (uk). Protsytovano 2021-05-21.)
5. Andreiko O., Savchenko R., Vasilenko L., Khizhna O., Savchenko Y. (2019) Creative Cooperation of Subjects of the Educational Process in the Context of Musical Activity. Journal of History Culture and Art Research (ISSN: 2147-0626) Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi . Vol. 8, No. 1, March. 2019.
6. Khyzhna O., A. Lendel-Sarkevich A.(2018) Peace Education as Arts Education: In Search of New Strategies. *Philosophy and Cosmology*, Volume 21 The Academic Journal ISSN 2518-1866 (Online), ISSN 2307-3705 (Print) Web of Science.
7. URL : <https://notatky.com.ua/folknery-son/>
8. URL : <https://notatky.com.ua/onuka-debyutnyj-albom/>
9. URL : <https://tabloid.pravda.com.ua/person/5e5cc49a82c51/>

POPOVYCH N., KYTENKO J., ZHIDAN JI. Neoliberalism as an epoch of a new manifestation of Tradition in search of the own style of performers of modern folk music.

The era of neoliberalism in the information society is due to the specificity of the latter, in which information and communication become the dominant features. Such a society is focused on obtaining information not only about itself, but also about the environment and the individual, who must flexibly adapt to it. The information space has a particularly great influence on the formation of the value structures of a young person's consciousness.

The article describes the style of modern performers of the new generation of folk music as an independent form of communication of the XXI century and the search for a new manifestation of tradition. Its defining features are singled out, among which: individuality, collectivity, mixed nature, orality and violation of the canon. The article considers the peculiarities of the development of modern

Ukrainian socio-cultural space, which represents multiple and multidimensional modern audiovisual reality, and also puts the individual in front of the problem of choosing his place in it and awareness of responsibility for his choice. Ukrainian folk music must become a kind of metalanguage, able to meet the challenges of modernity, while maintaining the knowledge accumulated by mankind until the XXI century.

Analysis of the creative work of Ukrainian folk groups "Foulkner", "Onuka", "Go_A" and Chinese artists confirms that the synthesis of ethnicity with modern arrangements can have a special place in the system of popular music and contribute to the formation of interesting music content with national colors. The entry of Ukrainian music into the world musical context is due to the innovative approach of Ukrainian musicians, their unique creative position and the search for ways to represent their culture.

Key words: folk music, folk performers, neoliberalism, tradition, style, musical culture.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-153.2022.14>

УДК 355.237: 378

Савченко А. О.

ТЕХНОЛОГІЯ РОЗРОБКИ ПРОФЕСІО-ПСИХОГРАМИ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОФІЦЕРА ТАКТИЧНОГО РІВНЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Професіо-психограма управлінської компетентності офіцера тактичного рівня розглядається нами як системоутворювальний чинник у побудові процесу професійної підготовки майбутніх офіцерів у ВВНЗ та ВНП(ЗВО). Професіо-психограма складається із змістової частини підготовки (знання, навички, вміння) і самої психограми (психологічної складової особистісного потенціалу офіцера ЗСУ). Визначення психологічної складової офіцера ЗСУ є ключовою у виборі професії військовослужбовця, тому що ця професія відноситься до особливо небезпечних, пов'язаних із використання зброї та з великим ризиком для життя і здоров'я людини. Військова служба належить до таких видів діяльності, які завжди пов'язані з екстремальними умовами й елементами ризику для здоров'я та життя, тому загальна характеристика екстремальних факторів і механізми розвитку психічних реакцій і станів військовослужбовця представлена у психограмі.

Психограма як складова професіо-психограми управлінської компетентності офіцера ЗСУ тактичного рівня містить опис таких психічних особливостей особистості, які відповідали б особистості "оптимального працівника". У психограмі виділяють такі блоки: характеристики уваги, вимоги до сенсомоторних якостей, вимоги до пізнавальних якостей, характеристики пам'яті, особливості розумової діяльності, мова і мовленнєві здібності, емоційні якості (емоційна стабільність, рівень особистісної тривожності, емоційна стабільність), вольові якості, особливості темпераменту (вимоги до типологічних особливостей особистості: перевага рис слабкого або сильного, рухливого або інертного типів нервової діяльності), особистісні характеристики (особистісні риси, схильності, інтереси, самооцінка, рівень домагань, ціннісні орієнтації).

Ключові слова: офіцер тактичного рівня, управлінська компетентність, професіо-психограма офіцера ЗСУ.